

Vieraat kielet

Vieraan kielen opetus antaa oppilaalle valmiuksia toimia erikielisissä viestintätilanteissa. Opetus totuttaa oppilaan käyttämään kielitaitoaan ja kasvattaa hänet ymmärtämään ja arvostamaan myös muiden kulttuureiden elämänmuotoa. Oppilas oppii myös, että taitoineena ja kommunikaation välineenä kieli edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnällistä harjoittelua. Vieras kieli oppiaineena on taito- ja kulttuuriaine.

Opiskelussa korostuvat aihekokonaisuudet Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys sekä Viestintä- ja mediataito.

Kielten oppimisessa arvioinnin kohteina ovat oppimistulokset, työskentely ja koko oppimisprosessi. Tärkeä osansa arvioinnissa on itsearvioinnilla, jota toteutetaan eri muodoissa kaikissa opintojaksoissa. Kielisalkkutyöskentely on osa opetusta ja arviointia.

Oppilasta ohjataan hyvien opiskelutottumusten ja oppimista edistävien kielenopiskelustrategioiden omaksumiseen. Erilaisia oppijoita tuetaan käyttämällä vaihtelevia ja oppilaskeskeisiä opetusmenetelmiä ja työtapoja.

Monipuolinen viestinnällinen harjoittelu aktivoi työskentelemään, tukee oppilaiden keskinäisessä vuorovaikutuksessa tapahtuvaa oppimista ja edistää heidän sosiaalisia taitojaan. Tieto- ja viestintäteknikkaa käytetään esimerkiksi tiedonhankinnassa sekä sanaston ja rakenteiden harjoittelussa.

A-KIELI

A1-kieltä opiskellaan kaikille yhteisenä aineena. Lisäksi A2-kieli voidaan aloittaa vapaaehtoisena. Hyvien opiskelutottumusten omaksuminen kaikille yhteisen A-kielen opetuksessa luo pohjaa myöhemmin alkaville kieliopinnoille. A-kielen opiskelun myötä oppilailta alkaa myös kehittyä kulttuurien välinen toimintakyky.

A1-kielen opetus aloitetaan 1. vuosiluokan aikana. Oleellista on kohdekielen kuuleminen, kuullun vähittäinen ymmärtäminen sekä kommunikointi. Toiminnallisen ja leikinomaisen opetuksen sisältöinä ovat oppilaan kokemuspiiriin kuuluvat asiat tai muussa opetuksessa jo käsitellyt sisällöt tai teemat. Suullista harjoittelua tukee tarvittaessa kirjoitettu kieli.

Englanti

Englannin opiskelussa lapsi kohtaa usein ensi kertaa oman kulttuuri-identiteettinsä suhteessa toiseen kulttuuriin. Valmistauduttaessa puhumaan vierasta kieltä toisen ihmisen kohtaaminen ja huomioon ottaminen ovat keskeisellä sijalla. Englannin opiskelussa tuodaan esiin oppilaan oma kulttuuri-identiteetti sekä pyritään edistämään halua tutustua ja hyväksyä muita kulttuureita erojen (esim. tapakulttuuri) ja yhtäläisyyksien (esim. leikit ja muut vapaa-ajan toiminnot) kautta. Englannin tunneilla oppilas saa tietoa eri maista, kansoista ja kulttuureista ja oppii asennoitumaan luontevasti ja ennakkoluulottomasti eri kulttuureihin ja niiden edustajiin. Tätä päämäärää edesauttavat myös lukuisat ulkomaalaiset vieraat normaalikoulussa. Lisäksi opitaan myös arvostamaan omaa kulttuuria kuvailtaessa lähiympäristöä ja omaa elämää ja elinpiiriä englannin kielellä.

Oppilaat hyödyntävät tieto- ja viestintäteknikkaa kieliopin ja sanaston harjoittelussa sekä omissa tuotoksissaan. Autenttista materiaalia hyödynnettäessä (mm. tietoverkot, televisio, videot) oppilasta ohjataan suhtautumaan tietolähteisiin kriittisesti. Ympäristöön, kulutustottumuksiin, turvallisuuteen,

liikenteeseen ja teknologiaan liittyviä aiheita käsitellään niihin liittyvien tekstien yhteydessä. Kielisalkkutyöskentely on osa opetusta ja arviointia.

Luokat 1-6 (A1-englanti)

LUOKKA 1

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu vieraaseen kieleen ja tulee vähitellen tietoiseksi siitä ja sen merkityksestä
- kuulee kieltä ja pyrkii ymmärtämään sitä sekä rohkaistuu sana- ja sanontatasolla suulliseen kielen tuottamiseen
- saa pohjaa kielenopiskelutaidoille ja myöhemmille kieliopinnoille
- saa alustavasti aineksia myönteisen asenteen kehittymiseen eri kieliä, kulttuureita ja kielen opiskelua kohtaan

Sisällöt:

- jokapäiväinen elämä ja lähiympäristö, koti ja koulu
- ikäkauteen sopivat laulut, lorut ja leikit
- kohdekielen kulttuuriin ja kielialueeseen liittyvää keskeistä yleistietoa

LUOKKA 2

Tavoitteet:

Oppilas

- tulee paremmin tietoiseksi kielestä ja sen merkityksestä
- kuulee kieltä ja pyrkii ymmärtämään sitä enemmän sekä rohkaistuu edelleen sana- ja sanontatasolla suulliseen kielen tuottamiseen
- saa pohjaa kielenopiskelutaidoille ja myöhemmille kieliopinnoille
- saa aineksia myönteisen asenteen kehittymiseen eri kieliä, kulttuureita ja kielen opiskelua kohtaan

Sisällöt:

- jokapäiväinen elämä ja lähiympäristö, koti ja koulu
- ikäkauteen sopivat laulut, lorut ja leikit
- kohdekielen kulttuuriin ja kielialueeseen liittyvää keskeistä yleistietoa

LUOKKA 3

Kolmannella luokalla ensimmäisen vieraan kielen opetus pohjautuu kahden ensimmäisen vuoden aikana leikinomaisesti opittuihin kielen alkeisiin. Koska oppilaiden lukemissujuvuus voi vielä vaihdella, kielenoppimisessa korostetaan syyslukukauden aikana pääasiassa ymmärtämistä ja puhumista. Oppiminen pohjautuu pääasiassa tälle ikävaiheelle ominaiseen hyvään ulkomuistiin ja erinomaiseen kykyyn omaksua oikea intonaatio. Yhdessä toimimalla ja puhumalla oppilaat tottuvat englannin kielen rytmiin ja intonaatioon. Kieltä opitaan laulaen, piirtäen leikkien, pelaten, toimien ja näytellen. Luokkatyöskentelyssä toimitaan yksin, pareittain ja ryhmissä.

Vierasperäisten kirjainten ja sanojen kirjoittamista aletaan harjoitella toiminnan lisäksi jo ensimmäisistä tunteista lähtien. Opetukseen sisällytetään vaiheittain kirjoitettu kieli. Kolmannen luokan keväällä harjoitellaan omien lauseiden kirjoittamista.

Tavoitteet:

Kielitaito:

Oppilas oppii

- tavallisimmat tervehdykset
- värit
- numerot 1–100
- viikonpäivät
- kehonosat
- joitakin sääilmauksia
- selviytymään yksinkertaisissa ostotilanteissa
- kertomaan hiukan omasta itsestään ja harrastuksistaan
- ääntämään englantia oikein
- puhumaan rohkeasti
- kirjoittamaan yksinkertaisia lauseita englanniksi
- rakenteita liitteen mukaisesti

Kulttuuritaidot:

Oppilas oppii

- arvostamaan omaa kulttuuriaan
- englanninkieliseen kulttuuriin liittyviä asioita

Oppimaan oppiminen:

Oppilas oppii

- huolehtimaan työvälineistään ja kotitehtävistään
- työskentelemään parin kanssa ja ryhmässä
- ymmärtämään säännöllisesti tehtyjen kotitehtävien merkityksen kielen opiskelussa

- käyttämään kirjaansa tiedonhankinnassa
- arvioimaan jonkin verran omaa oppimistaan

Sisällöt:

- oma minä, esittely, nimen ja iän tiedustelu ja ilmoittaminen
- itseen läheisesti liittyvät asiat; koti ja perheenjäsenet, koulu, harrastukset ja niihin liittyvä lähiympäristö

3. vuosiluokka / rakenteet

- substantiivit – yksikön ja monikon käsite
- persoonapronominit
- possessiivipronominien yksikkö
- be, have ja can
- lauseen käsite
- kielto- jakysymyslauseita
- paikan prepositiot (on, in under, behind)

LUOKKA 4

Kielenoppimisessa siirrytään vähitellen välittömästä elämänpiiristä laajemmalle alueelle. Kolmannella luokalla opittua sanavarastoa rikastutetaan. Sanojen oppiminen on tietoisempaa ja opitun sanaston avulla muodostetaan yksinkertaisia lauseita. Neljäsluokkalainen on toimelias kielenoppija. Sen takia leikit, pelit, näytteleminen ja toimeliaisuus yleensä on keskeistä opettamisessa. Opittujen työmuotojen lisäksi voidaan käyttää muun muassa yhteistoiminnallista oppimista.

Tavoitteet:

Kielitaito:

Oppilas oppii kolmannen luokan tavoitteiden lisäksi

- ymmärtämään selkeää puhetta ja vastaamaan ymmärrettävästi
- ilmaisemaan mielipiteensä
- kertomaan jostain asiasta tai henkilöstä
- lukemaan englantia ymmärrettävästi ja ääntämään oikein
- kirjoittamaan lyhyitä lauseita ja useamman lauseen pituisia viestejä tai tarinoita
- kuukaudet, vuodenaajat
- suuret lukusanat
- sanastoa kolmatta luokkaa laajemmasta elämänpiiristä
- rakenteita liitteen mukaisesti

Kulttuuritaidot:

Oppilas oppii

- ymmärtämään ja arvostamaan englanninkielistä kulttuuria ja siihen liittyviä piirteitä
- omaksumaan englantia oppikirjan ulkopuolelta

Oppimaan oppimisen taidot:

Oppilas oppii

- työskentelemään tavoitteiden suuntaisesti
- arvioimaan omaa oppimistaan ja ymmärtämään oman työskentelyn vaikutuksen oppimistuloksiin

Sisällöt:

- kolmannen luokan sisältöjä laajentaen koti, koulu ja harrastukset
- ystävät ja lähipiiri, niistä kertominen ja kuvailu
- ajan, paikan ja säätilan tiedustelu ja ilmoittaminen
- arkitilanteita; pyytäminen ja kysyminen

4. vuosiluokka / rakenteet - edellisten lisäksi

- sanaluokka-käsite (substantiivi, verbi, adjektiivi)
- substantiivit – myös epäsäännöllinen monikko
- artikkelin käyttö
- tutustuminen yleis- ja kestopreesenssiin ja imperfektiin
- persoona- ja possessiivipronominien monikko
- prepositioita (mm. in front of, next to, between...)

LUOKKA 5

Viidennelle luokalle tullessa oppilaalla on jo riittävä sanavarasto ja rakennetietoisuus, joten hän kykenee kommunikoidaan spontaanisti. Hän tuntee lauseenjäsenet ja pystyy jo tarkastelemaan kieltä analyttisesti. Kielitaidon ja-tiedon lisääntyessä oppilas omaksuu kieltä helposti myös luokkatilanteiden ulkopuolelta. Oppilasta kannustetaan kielitaidon kehittämiseen ja autetaan oppilasta löytämään ne kielitaidon tai kielen rakenteiden osa-alueet, joissa oppilas tarvitsee lisäharjoittelua. Koska yksilölliset tasoerot kasvavat, monipuolisten opetusmenetelmien tehtävänä on antaa erilaisille oppijoille kohtuullisia ja innostavia haasteita.

Tavoitteet:

Kielitaito:

Oppilas oppii edellisten vuosiluokkien tavoitteiden lisäksi

- käyttämään englantilaiseen kulttuuriin liittyvää sanastoa
- selviytymään auttavasti tilanteissa, jotka liittyvät matkustamiseen, kaupankäyntiin, voinnin tiedusteluun, itsestä ja toisesta henkilöstä kertomiseen ja haastattelemiseen
- keskustelemaan englanniksi tutuista aihepiireistä
- kirjoittamaan itselle läheisistä aihepiireistä
- rakenteita liitteen mukaisesti

Kulttuuritaidot:

Oppilas oppii

- kielitaidon merkityksen osana kansainvälistä vuorovaikutusta
- arvostamaan kulttuurien välisiä eroja rikkautena
- käyttämään keskustelussa englanninkieliselle kulttuurille ominaisia ilmaisuja

Oppimaan oppimisen taidot:

Oppilas oppii

- arvioimaan omaa ja toisten työskentelyä ja oppimista
- ottamaan vastuuta omasta, parin ja ryhmän työskentelystä
- hakemaan tietoa oppikirjan lisäksi muista tietolähteistä

Sisällöt:

- omaa lähipiiriä laajemmin henkilön kuvaileminen, haastatteleminen, erilaiset ammatit
- matkustamiseen, kauppaan, postiin, ravintolaan liittyviä asioimistilanteita
- koulu, eri oppiaineet ja harrastukset

5. vuosiluokka / rakenteet – edellisten lisäksi

- yleispreesens ja kestopreesens, alustavasti imperfekti
- adjektiivien vertailu
- järjestysluvut
- lisää ajan ja paikan prepositioita

LUOKKA 6

Kuudennen luokan aikana kerrataan, sovelletaan ja syvennetään aiemmin opittuja rakenneasioita ja kartutetaan sanavarastoa. Tietoteknologian avulla oppilaan on helppo lisätä tietämystään muista maista ja

maanosista. Itsenäiseen työhön kykenevänä hän voi valmistaa omia projektitöitä. Oppilas voi koota tekemistään töistä portfolion, joka antaa seuraavalle englanninopettajalle käsityksen hänen kielitaitonsa tasosta ja itsearviointitaidoista.

Tavoitteet:

Kielitaito:

Oppilas oppii

- edellisten tavoitteiden lisäksi käyttämään englanninkielisiin kulttuureihin eri puolella maapalloa liittyvää sanastoa
- globalisoitumiseen liittyvää sanastoa
- keskustelemaan englanniksi ymmärrettävästi
- kirjoittamaan häntä kiinnostavasta aiheesta
- rakenteita liitteen mukaisesti

Kulttuuritaidot:

Oppilas oppii

- tunnistamaan oman ja kohdekulttuurin välisiä eroja ja samankaltaisuuksia

Oppimaan oppimisen taidot:

Oppilas oppii

- asettamaan itselleen realistisia tavoitteita ja arvioimaan oman työnsä merkityksen tavoitteiden saavuttamisessa
- tunnistamaan itselleen sopivan oppimistyylin ja soveltamaan sitä omaan opiskeluunsa
- tulemaan tietoiseksi omista vahvuuksistaan ja niistä kielen osa-alueista, joissa hän tarvitsee lisäharjoitusta
- työskentelemään itsenäisesti
- arvioimaan muita ja antamaan kannustavaa palautetta

Sisällöt:

- edellisten vuosien sisältöjen lisäksi tutustuminen eri maihin ja kansallisuuksiin
- englanninkielisten maiden ja alueiden elämänpiiriin kuuluvia aiheita

6. vuosiluokka / rakenteet – edellisten lisäksi

- imperfekti
- adjektiivien vertailu
- persoonapronominien objektimuodot
- some-, any- ja no- alkuiset pronominit
- futuuri

- adverbit
- there is – there are
- sanajärjestys (SPOTPA)

Arviointi englannin kielessä

Oppilaan osaamista arvioidaan jatkuvalla havainnoinnilla tuntityöskentelytilanteissa sekä monipuolisilla kirjallisilla ja suullisilla tuotoksilla. Arviointi kohdistuu kielen eri osa-alueisiin: puhumiseen, ymmärtämiseen ja kirjalliseen tuottamiseen sekä kielialueen kulttuurin tuntemukseen.

Kuvattaessa oppilaan edistymistä sanallisesti voidaan käyttää niin sanottuja eurooppalaisen viitekehyksen taitotasokuvauksia.

Oppilaalle annetaan monipuolista palautetta edistymisestä kielitaidon eri osa-alueilla. Häntä ohjataan jatkuvaan ja säännölliseen oman työn arviointiin itsetuntemuksen ja opiskelutaitojen kehittämiseksi. Näitä taitoja ovat kyky suunnitella, säädellä, toteuttaa ja arvioida omaa työskentelyään sekä kyky ottaa vastuuta opiskelustaan ja toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaan suorittamasta itsearviointista annetaan palautetta, jotta oppilaalle muodostuu realistinen kuva omasta itsestään kielenoppijana.

Kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta 6. luokan päättyessä A1-kielessä

Kielitaito:

Kielen osaamisen taso 6. luokalla kielitaidon tasojen kuvausasteikon mukaan:

	Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Tekstin ymmärtäminen	Kirjoittaminen
englanti	A 2.1 Kehittyvä peruskielitaito	A 1.3 Kehittyvä peruskielitaito	A 2.1 Kehittyvä peruskielitaito	A 1.3 Kehittyvä peruskielitaito

Luokat 5-6 (A2-englanti)

Englannin opiskelu A2-kielenä etenee ripeästi, koska oppilaalla on jo vieraan kielen opiskelukokemusta ja tietoa kielen opiskelusta A1-kielen mukaan. Viidesluokkalaisella on myös jo tietoa kielen rakenteesta ja hän pystyy ajattelemaan kieltä analyttisesti. Viidennen luokan aikana opiskellaan A1-kielen 3. ja 4. luokan sanastoa sekä sisältöjä ja rakenteissa mennään pitemmällekin. Kuudennen luokan asioina tulevat A1-kielen 5. ja 6. luokan sisällöt sekä sanastollisesti että rakenteissa.

Vuosiluokka 5

Tavoitteet:

Kielitaito:

Oppilas oppii

- tavallisimmat tervehdykset
- värit
- numerot
- aikailmaukset
- tavallisimmat sääilmaukset
- selviytymään auttavasti erilaisissa jokapäiväiseen elämään liittyvissä tilanteissa
- keskustelemaan englanniksi tutuista aihepiireistä
- kirjoittamaan itselle läheisistä aihepiireistä
- englannin kielen perusrakenteita liitteen mukaisesti

Kulttuuritaidot:

Oppilas oppii

- käyttämään englantilaiseen kulttuuriin liittyvää sanastoa
- kielitaidon merkityksen osana kansainvälistä vuorovaikutusta
- arvostamaan kulttuurien välisiä eroja rikkautena

Oppimaan oppimisen taidot:

Oppilas oppii

- huolehtimaan työvälaineistään ja kotitehtävistään
- ymmärtämään säännöllisesti tehtyjen kotitehtävien merkityksen kielenopiskelussa
- käyttämään oppikirjansa lisäksi muita lähteitä tiedonhankinnassa
- arvioimaan omaa ja toisten työskentelyä ja oppimista

Sisällöt:

- itsestä kertominen, lähiympäristö, koulu ja harrastukset
- ystävät ja toisesta henkilöstä kertominen, kuvailu
- arkipäivän tilanteita; asioiminen kaupassa, ravintolassa, voinnin tiedustelu, harrastuksiin liittyvät keskustelut, haastattelut
- maaseutu- ja kaupunkiympäristö

Vuosiluokka 6

Kuudennen luokan aikana kerrataan viidennellä opittuja rakenneasioita ja kartutetaan rakennetietoutta ja sanavarastoa. Tietoteknologian avulla oppilaan on helppo lisätä kasvavaa tietoisuuttaan muista maista ja maanosista. Itsenäiseen työhön kykenevänä hän voi valmistaa omia projektitöitä. Oppilas voi koota teke mistään töistä portfolion, joka antaa seuraavalle englanninopettajalle käsityksen hänen kielitaitonsa tasosta ja itsearviointitaidoista.

Tavoitteet:**Kielitaito:**

Oppilas oppii edellisen vuosiluokan tavoitteiden lisäksi

- keskustelemaan englanniksi ymmärrettävästi
- globalisoitumiseen liittyvää sanastoa
- selviytymään jokapäiväiseen elämään liittyvissä tilanteissa
- kirjoittamaan häntä kiinnostavasta aihepiiristä
- rakenteita liitteen 1 mukaisesti

Kulttuuritaidot:

Oppilas oppii

- arvostamaan kulttuurien välisiä eroja rikkautena
- käyttämään englanninkielisiin kulttuureihin eri puolilla maapalloa liittyvää sanastoa
- ymmärtämään kielitaidon merkityksen osana kansainvälistä vuorovaikutusta

Oppimaan oppimisen taidot:

Oppilas oppii

- ymmärtämään luokahuoneen ulkopuolella tapahtuvan kielitaidon omaksumisen tärkeyden
- asettamaan itselleen realistisia tavoitteita ja arvioimaan oman työnsä merkityksen tavoitteiden saavuttamisessa
- tunnistamaan itselleen sopivan oppimistyylin ja soveltamaan sitä omaan opiskeluunsa
- tulemaan tietoiseksi omista vahvuuksistaan ja niistä kielen osa-alueista, joissa hän tarvitsee lisäharjoitusta
- työskentelemään itsenäisesti
- arvioimaan omaa ja muiden työskentelyä ja antamaan kannustavaa palautetta

Sisällöt:

- maailman englanninkielisiin maihin ja kulttuureihin tutustuminen
- asioiminen mm. kaupankäyntiin, matkustamiseen, voinnin tiedusteluun liittyvissä tilanteissa
- toisen henkilön kuvaileminen, hänestä kertominen, haastatteleminen
- harrastukset
- erilaiset ammatit ja niissä toimiminen

Luokat 7-9

Opetuksen tehtävänä on, että oppilaan kielitaito laajenee vaativampiin sosiaalsiin tilanteisiin sekä harrastuksien, palveluiden ja julkisen elämän alueelle. Kirjoitetun kielen osuus opetuksessa kasvaa.

Oppilaan taito toimia kohdekulttuurin edellyttämällä tavalla kasvaa ja hän hankkii lisää kielten opiskelulle ominaisia strategioita.

Vuosiluokilla 7–9 opetus etenee sisältökokonaisuuksittain. Seitsemännen vuosiluokan aikana opiskellaan sisältökokonaisuudet 1–2, kahdeksannen 3–5 ja yhdeksännen vuosiluokan aikana kokonaisuudet 6–8. Opetuksen painotusalueita ovat keskustelutaidot, sosiaaliset taidot, tiedon hankkiminen ja välittäminen toisille, esittäminen ja esiintyminen, kulttuurin tulkitseminen ja välittäminen, kulttuurista nauttiminen ja erilaiset tavat oppia. Kieltä opetetaan usein yhteistoiminnallisesti ja pari- ja ryhmäharjoitukset kuuluvat välttämättömänä osana kieltenopiskeluun. Oppilasta kasvatetaan ottamaan vastuuta sekä omasta että ryhmänsä oppimisesta. Kielten opiskelussa eri aistikanavien käyttö kielen omaksumisessa ja tuottamisessa tulevat luontevasti esiin kielen monipuolisessa harjoittelussa ja oppijalle tarjoutuu runsaasti tilaisuuksia havainnoida itseään oppijana.

Vuosiluokka 7

Seitsemännen vuosiluokan aikana kerrataan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja sekä syvennetään niitä. Sisältökokonaisuuksien 1 ja 2 yleisteemana on Minä ja lähiympäristö, ja tunteilla käsitellään jokapäiväiseen elämään liittyviä aiheita. Sisältökokonaisuuksissa painotetaan erityisesti ohjattua puhumista ja puheen ymmärtämistä sekä harjoitellaan mielipiteen ilmaisemista ja tiedustelua, samaa ja eri mieltä olemista. Vieraan kielen opiskelua ja oppimista tuetaan erilaisten niin sanottujen epäsuorien oppimisstrategioitten, lähinnä metakognitiivisten ja osin myös affektiivisten strategioitten avulla.

Tavoitteet:

Kielitaito:

Oppilas oppii

- joka päiväistä elämää sivuavia aiheita, kuten koti, asuminen, ystävät, lemmikit, vapaa-ajan vietto ja harrastukset, vaatteet ja pukeutuminen, ruoka, ruokailu ja ruokailutottumukset sekä terveisiin elintapoihin liittyvät asiat
- verbimuodot, sanajärjestyksen, adjektiivit ja adverbit
- perfektin, pluskvamperfektin ja konditionaalin muodostamisen

Kulttuuritaidot:

Oppilas oppii

- kielialueen maantuntemusta
- kertomaan Suomesta ja omasta kulttuurista

Oppimaan oppimisen taidot:

Oppilas oppii

- mitä kielenopiskelu yläkoulussa merkitsee
- mitä tarkoittaa oppimaan oppiminen ja mikä on työtapojen merkitys

- havaitsemaan ja käyttämään omia vahvuuksiaan kielenoppijana
- kielellisistä ja tilannevihjeistä päättämään viestin sisältöä ja hyödyntämään vuorovaikutustilanteessa saatua palautetta
- tekemään pienimuotoisia projektitöitä itsenäisesti tai ryhmässä

Vuosiluokka 8

Kahdeksannen vuosiluokan aikana painotetaan kuuntelutaitoa ja harjoitellaan kertomista ja kuvailua, kohteliaita pyyntöjä ja käskyjä ja niihin reagoimista. Kirjallisessa viestinnässä harjoitellaan esimerkiksi onnittelujen ja toivotusten laatimista, ehdotusten ja kutsujen tekoa sekä niihin vastaamista sekä luetaan uutisia. Teksteissä käsitellään nuorten maailmaa, musiikkia, opiskelua, tiedotusvälineitä, liikennettä ja matkustamista. Ekstensiivisen lukemisen määrä lisääntyy. Kahdeksannen vuosiluokan aikana painottuvat erilaiset suorat oppimisstrategiat. Oppilas perehtyy esimerkiksi erilaisiin sanaston opiskeluun liittyviin kognitiivisiin ja muististrategioihin.

Tavoitteet:

Kielitaito:

Oppilas oppii

- apuverbit
- substantiivit, yksikön ja monikon erot
- artikkelit
- yleisimpien pronominien ja prepositioiden käytön
- sidorakenteet
- omistamisen ilmaisemisen

Kulttuuritaidot:

Oppilas oppii

- kielialueen maantuntemusta
- kertomaan Suomesta ja omasta kulttuurista

Oppimaan oppimisen taidot:

Oppilas oppii

- tarkkailemaan omaa kielenkäyttöään
- kompensoimaan puuttuvan kielitaidon kiertoilmauksella
- käyttämään erilaisia kielen opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja ja opiskelustrategioita
- käyttämään hyväksi äidinkielessä oppimaansa

- hyödyntämään tieto- ja viestintäteknikkaa tiedonhankinnassa ja viestinnässä

Vuosiluokka 9

Yhdeksännen vuosiluokan aikana teemana on Minä ja koko maailma. Sisältökokonaisuuksissa 6–8 käsitellään nuorten oikeuksia, velvollisuuksia ja ihmissuhteita, ammatteja ja ammatinvalintaa, työtä ja elinkeinoelämää, julkisia palveluja, terveyttä ja hyvinvointia, ympäristöä ja kestäväää kehitystä sekä erilaisia tapoja ja kulttuureja. Kursseilla harjoitellaan monipuolisia viestintäkeinoja ja hiotaan ääntämistä ja intonaatiota. Erityisesti harjoitellaan mielipiteen tiedustelua ja ilmaisemista, kohteliaita aloituslauseita, arvostelua, neuvomista, hyväksymistä ja torjumista.

Yhdeksännellä vuosiluokalla kirjallisen viestinnän osuus kasvaa. Huomio on erityyppisissä teksteissä kuten mielipiteet, tarinat ja asia-aiheet. Sisältökokonaisuuksien aikana kerrataan peruskoulussa opitut rakenteet. Yhdeksännellä vuosiluokalla oppimisstrategioissa painottuvat korvausstrategioitten lisäksi joidenkin suulliselle vuorovaikutukselle ominaisten ilmausten, kuten puheenvuoron aloitukseen ja lopetukseen sekä puheenvuoron ottamiseen ja ylläpitämiseen ja palautteen antamiseen liittyvien ilmausten käyttö.

Tavoitteet

Kielitaito

Oppilas oppii

- passiivin ja toisen konditionaalnin muodostamisen
- ymmärtämään pääajatuksia ja keskeisiä yksityiskohtia myös laajempaa yleistietoa sisältävästä kuullusta tai luetusta, selvästi jäsenneytystä tekstistä.
- selviytymään myös hiukan vaativammista epävirallisista keskustelutilanteista sekä kertomaan suullisesti tai kirjallisesti arkisista asioista, jotka sisältävät myös jonkin verran yksityiskohtia
- tiedostamaan joitakin keskeisiä eroja englannin kielen eri varianteista

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- kielialueen maantuntemusta
- tuntemaan kohdekulttuuria ja ymmärtämään sitä omaa kulttuuristaustansa vasten
- viestimään ja toimimaan kohdekulttuurissa hyväksyttävällä tavalla tavanomaisissa arkipäivän tilanteissa
- tiedostamaan arvojen kulttuurisidonnaisuuden

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- arvioimaan omaa työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa annettuihin tavoitteisiin ja tarvittaessa muuttamaan työskentelytapojaan

- oivaltamaan kielen opiskelussa välttämättömän sinnikkään viestinnällisen harjoittelun merkityksen

Arviointi

Oppilaan osaamista arvioidaan jatkuvalla havainnoinnilla tuntityöskentelytilanteissa sekä monipuolisilla kirjallisilla ja suullisilla tuotoksilla. Arviointi kohdistuu kielen eri osa-alueisiin: puhumiseen, ymmärtämiseen ja kirjalliseen tuottamiseen sekä kielialueen kulttuurin tuntemukseen.

Kuvattaessa oppilaan edistymistä sanallisesti voidaan käyttää niin sanottuja eurooppalaisen viitekehyksen taitotasokuvauksia.

Oppilaalle annetaan monipuolista palautetta edistymisestä kielitaidon eri osa-alueilla. Häntä ohjataan jatkuvaan ja säännölliseen oman työn arviointiin, että hänen itsetuntemuksensa ja opiskelutaitonsa kehittyvät. Näitä taitoja ovat kyky suunnitella, säädellä, toteuttaa ja arvioida omaa työskentelyään sekä kyky ottaa vastuuta opiskelustaan ja toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaan suorittamasta itsearviointista annetaan palautetta, jotta oppilaalle muodostuu realistinen kuva omasta itsestään kielenoppijana.

Kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta peruskoulun päättyessä

Yhdeksännen luokan jälkeen oppilas, joka saa arvosanan 8 (hyvä) on saavuttanut taitotasoasteikon kuvausasteikon mukaiset tavoitteet seuraavasti:

Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Tekstin ymmärtäminen	Kirjoittaminen
A 2.2 Kehittyvä peruskielitaito	B 1.1 Toimiva peruskielitaito	A 2.2 Kehittyvä peruskielitaito	B 1.1 Toimiva peruskielitaito

Hyvään osaamiseen sisältyy, että oppilas tuntee kohdekielen kielialueen elämänmuotoa ja historiaa ja käyttää säännöllisesti kielen opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja ja on oivaltanut kielen opiskelussa välttämättömän sinnikkään viestinnällisen harjoittelun merkityksen.

Saksa

Aineen kuvaus

Oppilaan osaamista arvioidaan jatkuvalla havainnoinnilla tuntityöskentelytilanteissa sekä monipuolisilla kirjallisilla ja suullisilla tuotoksilla. Arviointi kohdistuu kielen eri osa-alueisiin: puhumiseen, ymmärtämiseen ja kirjalliseen tuottamiseen sekä kulttuurin tuntemukseen. Kuvattaessa oppilaan edistymistä sanallisesti opiskeltavassa aineessa voidaan käyttää ns. eurooppalaisen viitekehyksen taitotasokuvauksia.

Oppilaalle annetaan monipuolista palautetta oman kielitaidon eri osa-alueilla. Häntä myös ohjataan jatkuvaan ja säännölliseen oman työn arviointiin itsetuntemuksen ja opiskelutaitojen kehittämiseksi. Näitä taitoja ovat kyky suunnitella, säädellä, toteuttaa ja arvioida omaa työskentelyään sekä kyky ottaa vastuuta opiskelustaan ja toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaan suorittamasta itsearviointista annetaan palautetta, jotta oppilaalle muodostuu realistinen kuva omasta itsestään kielenoppijana.

Luokat 1-6 (A1-saksa)

A1-SAKSA

VUOSILUOKAT 1 – 2

Opiskelu on leikinomaista ja toiminnallista. Ensimmäiseltä luokalta lähtien on oleellista kohdekielen kuuleminen, kuullun vähittäinen ymmärtäminen sekä ääntämisen omaksuminen. Oppitunneilla korostuu suullisen viestinnän merkitys, mutta suullisen kielitaidon harjoittelua tukee myös kirjoitettu kieli.

VUOSILUOKKA 1

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu vieraaseen kieleen ja tulee vähitellen siitä tietoiseksi ja sen merkityksestä
- kuulee kieltä ja omaksuu ääntämistä
- pyrkii ymmärtämään kieltä ja rohkaistuu sanatasolla suulliseen tuottamiseen
- saa pohjaa kielenopiskelutaidoille ja myöhemmille kieliopinnoille
- saa alustavasti aineksia myönteisen asenteen kehittämiseen eri kieliä, kulttuureita ja kielen opiskelua kohtaan

Sisällöt:

- jokapäiväinen elämä ja lähiympäristö, koti ja koulu
- ikäkauteen sopivat laulut, lorut ja leikit
- yleistietoa saksankielisistä maista ja niiden kulttuureista

VUOSILUOKKA 2

Tavoitteet:

Oppilas

- tulee paremmin tietoiseksi kielestä ja sen merkityksestä
- kuulee kieltä ja pyrkii ymmärtämään enemmän sekä rohkaistuu edelleen sana- ja sanastotasolla suullisen kielen tuottamiseen
- saa pohjaa kielenopiskelutaidoille ja myöhemmille kieliopinnoille oppii vähitellen ymmärtämän ja arvostamaan muiden maiden kulttuureiden elämänmuotoa sekä kielenopiskelua

Sisällöt:

- jokapäiväinen elämä ja lähiympäristö, koti ja koulu
- sakankieliset laulut, lorut, leikit ja sadut
- yleistietoa saksankielisistä maista ja niiden kulttuureista

VUOSILUOKAT 3–6

Opetuksen tehtävänä on totuttaa oppilas viestimään saksan kielellä hyvin konkreettisissa ja itselleen läheisissä tilanteissa erityisesti suullisesti ja vähitellen kirjallisesti. Oppilas tiedostaa, että kielet ja kulttuurit ovat erilaisia, mutta eivät eriarvoisia. Oppilaalle kehittyy hyvät kielen opiskelutottumukset. Oppilas hyödyntää opiskelussaan tieto- ja viestintätekniikkaa.

Oppilaan osaamista arvioidaan jatkuvalla havainnoinnilla tuntityöskentelytilanteissa sekä monipuolisilla kirjallisilla ja suullisilla tuotoksilla. Arviointi kohdistuu kielen eri osa-alueisiin: puhumiseen, ymmärtämiseen ja kirjalliseen tuottamiseen sekä kielialueen kulttuurintuntemukseen.

VUOSILUOKKA 3

Tavoitteet

Kielitaito

Oppilas oppii

- kirjoittamaan saksan kieltä
- ääntämään mallin mukaan
- tekemään kysymyksiä ja vastaamaan kysymyksiin
- aluksi kuulemisen ja suullisen toiston avulla, niistä siirrytään luettavaan tekstiin

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- ja tutustuu alustavasti oman ja kohdekielen kulttuurin eroihin mm. ensimmäinen koulupäivä, juhlat
- kohdekulttuurien kommunikointieroja (tervehdykset, teitittely)

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- mallien ja toistamisen avulla
- käyttämään itsenäisesti oppikirjaa opiskelun apuvälineenä
- käyttämään tietokonekieliohjelmia aktiivisen tekemisen avulla
- toimimaan vastuullisesti ja yritteliäästi kielenopiskelutilanteissa
- käyttämään pari- ja pienryhmätyöskentelytilanteita hyväkseen kielen opiskelussa
- arvioimaan työskentelyään ja kielitaitoaan

Sisällöt

Tilanteet ja aihepiirit

- tervehtiminen ja esittäytyminen
- lähiympäristö ja siihen olennaisesti kuuluvat perheenjäsenet
- koti, asuminen ja huonekalut
- ruokasanastoa
- ruumiinosat
- koulutavarat, kouluaineet, lukujärjestys
- viikonpäivät, kellonajat
- värit
- sää
- ikäkauteen sopivat vapaa-ajan toiminnot

Rakenteet

- isot alkukirjaimet saksan kielessä ja äidinkielessä
- kirjoitusjärjestelmän ja äänteiden vastaavuudet
- numerot 0–20
- artikkelin käyttö
- omistuspronominit mein, -e / dein, -e
- peruskysymyssanat
- verbin taivutus (säännöllinen)
- teitittely
- sein- ja haben-verbit

Viestintästrategiat

- juhlakortit

- perusasioiden kertominen itsestä
- tunnistaa tekstistä ja kuullusta lähiympäristön sanastoa

VUOSILUOKKA 4

Tavoitteet

Kielitaito

Oppilas oppii

- ääntämään ja käyttämään intonaatiota
- tuottamaan lyhyitä suullisia ja kirjallisia viestejä

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- ja tutustuu oman ja kohdekielen kulttuurin keskeisiin yhtäläisyyksiin ja eroihin sekä oppii toimimaan kohteliaasti kohdekulttuurin edustajien kanssa kommunikoidessaan (tervehdykset, puhuttelu)
- viestimään kohdekulttuurin arkitilanteissa luontevalla tavalla

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- käyttämään uusia sanoja ja rakenteita omissa tuotoksissaan
- päättämään sanoja ja sanontoja asiayhteydestä
- käyttämään tietokonekieliohjelmia ohjatusti ja rajaten esim. etsimällä sanastoa tai sanontoja
- arvioimaan työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita

Sisällöt

Tilanteet ja aihepiirit

- koti- ja villieläimet
- maat ja kielet
- joka päiväiset tervehdykset
- syntymäpäivät
- ikäkauteen liittyvät harrastukset
- matkustaminen eri kulkuneuvoilla
- ajanilmaukset (viikonpäivät, vuorokaudenajat, kuukaudet, vuodenajat)
- isot numerot ja hinnat
- päivän tapahtumat

Rakenteet

- isot alkukirjaimet saksan kielessä ja äidinkielessä
- kein / keine / nicht -kieltosanat
- modaaliapuverbejä
- verbin taivutus (epäsäännöllinen)

Viestintästrategiat

- kirjeen kirjoittaminen
- sanakirjan käyttäminen tekstin tuottamisen apuvälineenä
- omasta harrastuksesta kertominen

VUOSILUOKKA 5

Tavoitteet

Kielitaito

Oppilas oppii

- haastattelemaan ja kommunikoimaan arkipäivän tilanteissa
- kertomaan ja kirjoittamaan päivän tapahtumista

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- ja tutustuu oman ja kohdekielen kulttuurin keskeisiin yhtäläisyyksiin ja eroihin esim. suomalaisiin tapoihin (sauna ja luonto)
- ja tutustuu monikulttuuriseen Saksaan

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- käyttämään itsenäisesti sanakirjaa ja muita tiedonhankintavälineitä esim. tietokoneopetusohjelmien sanakirjoja

Sisällöt

Tilanteet ja aihepiirit

- ilmansuunnat
- ammatit
- asioiminen kaupassa (hedelmät, vihannekset)
- ystävän haastattelu
- TV-sanasto
- perussanastoa Suomesta (sauna, luonto)

Rakenteet

- lauseenmuodostus
- substantiivin ja persoonapronominin akkusatiivi
- prepositiot an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen (wo?)
- komparatiivin tunnistaminen
- järjestysluvut 1.–19
- modaaliverbejä
- presens ja perfekti (säännöllinen ja epäsäännöllinen)
- substantiivien datiivi

Viestintästrategiat

- puhelinviestintä
- haastattelutaidot

VUOSILUOKKA 6

Tavoitteet

Kielitaito

Oppilas oppii

- kommunikoidaan ymmärrettävästi saksan kielellä
- auttamaan puhekuppania arkielämää ja rutiinomaisia tapahtumia käsittelevän puheen tai tekstin kommunikoinnissa

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- käyttämään saksan kielialueen kulttuureihin liittyvää sanastoa
- viestimään kohdekulttuurille luontevalla tavalla

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- hyödyntämään tietotekniikkaa etsiessään tietoa kohdekielellä
- arvioimaan työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa annettuihin tavoitteisiin
- tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja heikkouksiaan kielen opiskelijana

Sisällöt

Tilanteet ja aihepiirit

- tien kysyminen ja neuvominen
- sairastaminen ja lääkäriin käynti
- ravintola
- sadut
- matkustaminen
- luonnonsuojelu ja kierrätys

Rakenteet

- päälauseen sanajärjestys
- presens ja perfekti (säännöllinen ja epäsäännöllinen)
- datiiviprepositiot (aus, bei, mit, nach, seit, von, zu)
- substantiivin ja persoonapronominien datiivi
- positiivi ja komparatiivi
- imperatiivi
- adjektiivien vastakohtia

Viestintästrategiat

- puheen ja kirjoitetun tekstin pääasioiden tunnistaminen
- rajatun tiedon löytäminen tekstistä ja puheesta
- omien viestien suunnittelu
- puhekumppanin apuun ja nonverbaaliseen viestintään tukeutuminen suullisessa vuorovaikutuksessa
- kirjallisiin apuneuvoihin tukeutuminen tekstin tuottamisessa ja tulkitsemisessä

ARVIOINTI

Oppilaan osaamista arvioidaan jatkuvalla havainnoinnilla tuntityöskentelytilanteissa sekä monipuolisilla kirjallisilla ja suullisilla tuotoksilla. Arviointi kohdistuu kielen eri osa-alueisiin: puhumiseen, ymmärtämiseen ja kirjalliseen tuottamiseen sekä kulttuurin tuntemukseen. Kuvattaessa oppilaan edistymistä sanallisesti opiskeltavassa aineessa voidaan käyttää niin sanotun eurooppalaisen viitekehyksen taitotasokuvauksia.

Oppilaalle annetaan monipuolista palautetta oman kielitaidon eri osa-alueilla. Häntä myös ohjataan jatkuvaan ja säännölliseen oman työn arviointiin itsetuntemuksen ja opiskelutaitojen kehittämiseksi. Näitä taitoja ovat kyky suunnitella, säädellä, toteuttaa ja arvioida omaa työskentelyään sekä kyky ottaa vastuuta opiskelustaan ja toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaan suorittamasta itsearviointista annetaan palautetta, jotta oppilaalle muodostuu realistinen kuva omasta itsestään kielenoppijana.

Kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta 6. luokan päättyessä

Kielitaito

Kielen osaamisen taso 6. luokalla taitotasokuvausasteikon mukaan:

Kuullun ymmärtäminen (A1.3)

Puhuminen (A1.2)

Tekstin ymmärtäminen (A1.3)

Kirjoittaminen (A1.2)

Kulttuuritaidot

Oppilas tuntee oman ja kohdekielen kulttuurin keskeisempiä sisältöjä, yhtäläisyyksiä ja eroja. Oppilas pystyy vuorovaikutukseen kohdekielen puhujien kanssa yksinkertaisissa arkipäivän tilanteissa.

Opiskelustrategiat

Oppilas käyttää luontevasti joitakin kielten opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja kuten pari- ja pienryhmäkeskustelua sekä oppi- ja sanakirjaa, ymmärtää sinnikkään harjoittelun merkityksen ja on tottunut arvioimaan omaa työskentelyään.

Luokat 7-9 (A1-saksa)

Vuosiluokkien 7–9 aikana oppilaan kielitaito laajenee vaativampiin sosiaalisiin tilanteisiin sekä harrastuksien, palveluiden ja julkisen elämän alueelle. Kirjoitetun kielen osuus opetuksessa kasvaa. Oppilaan taito toimia kohdekulttuurin edellyttämällä tavalla kasvaa ja hän hankkii lisää kielten opiskelulle ominaisia strategioita. Oppilas oppii ymmärtämään, että taitoaineena ja kommunikaation välineenä saksa edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnällistä harjoittelua. Oppilasta ohjataan hyvien opiskelutottumusten omaksumiseen ja erilaisia oppijoita tuetaan vaihtelevilla ja oppilaskeskeisillä opetusmenetelmillä. Tieto- ja viestintätekniikkaa käytetään esimerkiksi tiedonhankinnassa sekä sanaston ja rakenteiden harjoittelussa.

VUOSILUOKKA 7

Tavoitteet

Kielitaito

Oppilas oppii

- ymmärtämään kouluikäisten nuorten elämään liittyvää tekstiä ja puhetta
- kertomaan vastaavanlaisista asioista suullisesti ja kirjallisesti

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- viestimään luontevasti kohdekulttuurissa hyväksyttävällä tavalla
- tuntemaan Saksaa maantieteellisesti
- tuntemaan saksalaisia tapoja ja perinteitä

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- käyttämään erilaisia kielen opiskelulle tyypillisiä työtapoja ja opiskelustrategioita sekä käyttämään hyväksi äidinkielessä oppimaansa
- että, kielen opiskelu vaatii pitkäjänteistä työskentelyä
- ja käyttää tietotekniikkaa sanaston ja rakenteiden harjoittelussa

Sisällöt

Tilanteet ja aihepiirit

- nuori ja nuoren lähipiiri (koti, asuminen, perhe, ystävät, harrastukset, koulu)
- julkisia rakennuksia
- hyvinvointi
- ajan- ja sääilmaisuja
- tietokonesanastoa
- tavallisia palvelutilanteita ja arkipäivän sosiaalisia kontakteja

Rakenteet

- tärkeimmät aikamuodot (preesens, perfekt)
- modaaliapuverbit
- sanajärjestys (pää- ja sivulause)
- järjestysluvut

- omistuspronominit
- genetiivi
- adjektiivin vertailu
- sijamuotojen vahvistaminen

Viestintästrategiat

- erityyppisten kirjoitelmien tuottaminen oppilaalle läheisistä aiheista
- olennaisen tiedon löytäminen erilaisista teksteistä
- oman kielenkäytön tarkkailu

VUOSILUOKKA 8

Tavoitteet

Kielitaito

Oppilas oppii

- selviytymään arkipäivän kielenkäyttötilanteista ja keskusteluista ja kuvailemaan lähipiiriään
- kirjoittamaan viestejä ja kuvauksia tutuista aiheista

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- ja laajentaa kulttuuritietämystään muihin saksankielisiin maihin eli Itävaltaan ja Sveitsiin
- suhtautumaan arvostavasti kohdekulttuurin edustajiin

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- käyttämään erilaisia, oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja
- arvioimaan omaa työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa tavoitteisiin ja tarvittaessa muuttamaan työskentelytapojaan
- hyödyntämään tieto- ja viestintätekniikkaa kieliopinnoissaan sanaston ja rakenteiden harjoittelussa
- kehittämään kuullunymmärtämistaitoja
- tekemään pienimuotoisia projektitöitä ryhmässä

Sisällöt

Tilanteet ja aihepiirit

- nuoren elämä
- lomailu ja matkustaminen
- asiointi erilaisissa palvelutilanteissa
- ympäristö ja kestävä kehitys
- Eurooppa
- Itävalta
- Sveitsi

Rakenteet

- imperfekti, pluskvamperfekti
- epäsuorat kysymyslauseet
- konditionaali
- kaikki vaihtoprepositiot
- adjektiivin taivutus
- imperatiivi
- infinitiivirakenteet
- was für ein ja welcher -pronominien käyttö

Viestintästrategiat

- omien mielipiteiden ilmaisu
- puheen keskeisen sisällön ymmärtäminen
- oman kielenkäytön tarkkailu

VUOSILUOKKA 9

Tavoitteet

Kielitaito

Oppilas oppii

- selviytymään sosiaalisista kohtaamisista ja tavallisista palvelutilanteista

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- ja laajentaa kulttuuritietämystään saksalaisen kielialueen historian avulla

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- kehittämään opiskeluaan omatoimisesti ja tarvittaessa osaa muuttaa työskentelytapojaan suhteessa tavoitteisiin
- tekemään pienimuotoisia projektitöitä itsenäisesti
- käyttämään tietotekniikkaa esim. projektitöiden tiedonhankinnassa

Sisällöt

Tilanteet ja aihepiirit

- tulevaisuuden suunnitelmat ja toiveet
- opiskelu ja työelämä
- mielipiteen ilmaiseminen ja perusteleminen
- tiedotusvälineet
- nuorten arkipäivän ongelmat
- saksalaisen kielialueen historiaa ja maantietoa

Rakenteet

- heikko maskuliini
- relatiivipronomini
- futuuri
- verbin rektioita
- pronominaaliadverbit
- refleksiiviverbit
- konditionaali
- passiivi (preesens, imperfekti ja agentti)
- maantieteelliset nimet
- superlatiivi attribuuttina
- konjunktiiivin pluskvamperfekti
- kaksoisinfinitiivi

Viestintästrategiat

- kielellinen tai tilannevihjeisiin perustuva päättely viestin sisällön selvittämiseksi
- vuorovaikutustilanteissa saadun palautteen hyödyntäminen
- puuttuvan kielitaidon kompensointi likimääräisellä ilmaisulla
- oman kielenkäytön tarkkailu
- suulliselle vuorovaikutukselle ominaisten ilmausten, kuten puheenvuoron aloitukseen ja lopetukseen sekä puheenvuoron ottamiseen ja ylläpitämiseen ja palautteen antamiseen liittyvien ilmausten käyttö

ARVIOINTI

Oppilaan osaamista arvioidaan jatkuvalla havainnoinnilla tuntityöskentelytilanteissa sekä monipuolisilla kirjallisilla ja suullisilla tuotoksilla. Arviointi kohdistuu kielen eri osa-alueisiin: puhumiseen, ymmärtämiseen ja kirjalliseen tuottamiseen sekä kulttuurin tuntemukseen. Kuvattaessa oppilaan edistymistä sanallisesti opiskeltavassa aineessa voidaan käyttää ns. eurooppalaisen viitekehyksen taitotasokuvauksia.

Oppilaalle annetaan monipuolista palautetta oman kielitaidon eri osa-alueilla. Häntä myös ohjataan jatkuvaan ja säännölliseen oman työn arviointiin itsetuntemuksen ja opiskelutaitojen kehittämiseksi. Näitä taitoja ovat kyky suunnitella, säädellä, toteuttaa ja arvioida omaa työskentelyään sekä kyky ottaa vastuuta opiskelustaan ja toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaan suorittamasta itsearviointista annetaan palautetta, jotta oppilaalle muodostuu realistinen kuva omasta itsestään kielenoppijana.

PÄÄTTÖARVIOINNIN KRITTEERIT ARVOSANALLE 8

Kielitaito:

Kielen osaamisen taso 9. luokalla taitotasokuvausasteikon mukaan:

Kuullun ymmärtäminen (A2.2)

Puhuminen (A2.1)

Tekstin ymmärtäminen (A2.2)

Kirjoittaminen (A2.1)

Kulttuuritaidot

Oppilas tuntee saksalaisen kielialueen tapoja, elämänmuotoja ja historiaa.

Opiskelustrategiat

Oppilas käyttää säännöllisesti kielten opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja. Oppilas on oivaltanut kielen opiskelussa välttämättömän sinnikkään viestinnällisen harjoittelun merkityksen.

Venäjä

Luokat 1-6 (A1-venäjä)

VUOSILUOKAT 1–2

Opiskelu on leikinomaista, toiminnallista ja sen tavoitteena on suullinen taito ja puheen ymmärtäminen.

Tavoitteet

Oppilas

- tulee tietoisiksi kielestä ja sen merkityksestä
- rohkaistuu puhumaan sana- ja sanontatasolla kuuntelemalla ja ymmärtämällä kieltä
- saa pohjaa kielenopiskelutaidoille ja myöhemmille kieliopinnoille kiinnostuu kielenopiskelusta ja venäläisestä kulttuurista

Sisällöt

LK	KESKEISET SISÄLLÖT	KOMMUNIKAATIO -TILANTEET	RAKENTEET	HARJOITELTAVAT TAI DOT
1-2	-jokapäiväinen elämä ja lähiympäristö, -koti ja koulu -venäläiset laulut, lorut, leikit ja sadut -yleistietoa venäläisestä kulttuurista (lähinnä lastenkulttuurista)	-tervehtiminen, tutustuminen, kuulumisten kysely, ostaminen, oman perheen esittely -eläinten kuvaaminen -tien neuvominen -värit, vaatteet	Rakenteiden perusteet: -elollisuuden ja elottomuuden käsitteet -iän ilmaisut -suku-käsite -verbien aspekti -sana-luokkien erot	-vieraalla kielellä kommunikointi -aktiivisuus ja yhteistoiminta - kuulemansa arvaamalla täydentäminen -uuden kirjaimiston hahmottaminen

VUOSILUOKAT 3–6

Suullinen viestintä on oppitunneilla tärkeintä. Opiskelun edetessä lisätään kirjallista harjoittelua uuden kirjoitusjärjestelmän sisäistämiseksi. Perehtyminen kielen rakenteisiin alkaa. Kielenopiskelutottumukset harjaantuvat ja venäläisen kulttuurin tuntemus ja arvostus lisääntyvät myös henkilökohtaisten kontaktien kautta.

Tavoitteet (3-6)

Kielitaito

Oppilas oppii

- kertomaan perustietoja itsestään ja lähiympäristään sekä viestimään venäjäksi yksinkertaisissa arkipäivän puhetilanteissa tarvittaessa puhekeskustelun avulla
- ymmärtämään arkielämää ja rutiinimaisia tapahtumia käsittelevän puheen taiteellisen keskeisimmän sisällön tilanneyhteyden tukemana
- kirjoittamaan lyhyen viestin kaikkein tutuimmissa, helposti ennakoitavissa arkisiin tarpeisiin ja kokemuksiin liittyvissä tilanteissa

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- tuntemaan venäläistä kulttuuria ja tutustuu alustavasti venäläisen ja suomalaisen kulttuurin yhtäläisyyksiin ja eroihin
- viestimään venäläisten kanssa jokapäiväisissä tilanteissa luontevalla tavalla

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- toimimaan vastuullisesti ja yritteliäästi kielenoppimistilanteissa
- käyttämään pari- ja pienryhmätilanteita hyväkseen kielen opiskelussa
- käyttämään itsenäisesti oppikirjaa, sanakirjaa ja muita tiedonhankintavälineitä
- käyttämään uusia sanoja ja rakenteita omissa tuotoksissaan
- tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja heikkouksiaan kielen opiskelijana sekä arvioimaan työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa tavoitteisiin

Sisällöt (3-6)

LK	TEEMAT	KOMMUNIKAATIO -TILANTEET	RAKENTEET	OPETETTAVAT TAIDOT
3	-lähiympäristö, -tutut henkilöt, koti, perhe	-henkilötietojen esittäminen tutustumistilanteessa ja perheen esittely -asiointi kahvilassa, kioskilla -koulun ruokalassa, oppitunnilla, välitunnilla	-paikan ilmaiseminen prepositionaalilla -verbien preesens -taivutus -substantiivien suku -genetiivi kiellon yhteydessä, sekä -sta - ilmauksissa	-keskustelu arkiasioista -yhteistoiminta -parityöt -painetun tekstin lukeminen -kaunokirjoitus -sanojen merkityksen päättely asiayhteydestä -venäläisen kulttuurin piirteiden tunnistaminen ja ymmär- täminen
4	-koulu ja oppilastoverit -tv- ohjelmat -lemmikkieläimet - harrastukset - sairaudet	-keskustelut harrastuksista ja tv-ohjelmista -keskustelut lemmikkieläimistä -lääkäriässä asiointi	-adjektiivien ja possessiivi pronomien nominatiivin päätteet -perusluvut -verbin preteriti	-oppikirjan, sanakirjan sekä Internetin käyttö tiedon- hankinnassa - toisten auttaminen -kauno-

				kirjoituksella kirjoitetun tekstin lukeminen -venäläisten kanssa viestiminen
5	-asuminen maalla ja kaupungissa -ammatit -kyläily -musiikki	-tien neuvominen Joensuussa -asumisesta kertominen -suvusta kertominen -onnittelupuhe -keskustelu musiikista ja mielipiteen ilmaiseminen	-teittely -kellonajat -substantiivien akkusatiivi ja instrumentaali -liittofutuuri -kehotukset	-oman työn ja kielitaidon arviointi suhteessa annettuihin tavoitteisiin -kohtelias kielenkäyttö -ryhmätyö
6	-huonekalut, vaatteet, -luonto: sää, kasvit, eläimet	-asioiminen kaupassa -retkellä -uimahallissa	-datiivi -aspektit -liikettä osoittavat verbit -futuuri	-vastuullinen ja yritteliäs toiminta kielenoppimistilanteissa -yhteistoiminnallinen oppiminen -kirjoitetut kuvaukset

ARVIOINTI

Oppilaan arviointi perustuu kaikkiin oppilaan kieli-, kulttuuri- ja opiskelutaitoihin. Lisäksi arviointiin liittyy itsearviointia. Oppilas arvioidaan luokkatasoilla 1–3 sanallisesti edellä esitettyihin hyvän osaamisen kriteereihin perustuen. Luokilla 4–6 oppilas saa numeroarvostelun.

KUVAUS OPPILAAN HYVÄSTÄ OSAAMISESTA 6. LUOKAN PÄÄTTYESSÄ

Kielitaito

Arvosanan 8 saaneen oppilaan taidot vastaavat 6. luokan päättyessä taitotasoluokituksessa:

kuullun ymmärtämisessä	puhumisessa	tekstin ymmärtämisessä	kirjoittamisessa
A1.3 toimiva alkeiskielitaito	A1.2 kehittyvä alkeiskielitaito	A1.3 toimiva alkeiskielitaito	A1.2 kehittyvä alkeiskielitaito

Kulttuuritaidot

Oppilas tuntee oman ja venäläisen kulttuurin keskeisimpiä sisältöjä, yhtäläisyyksiä ja eroja sekä pystyy vuorovaikutukseen venäläisten kanssa yksinkertaisissa arkipäivän tilanteissa.

Opiskelustrategiat

Oppilas käyttää luontevasti joitakin kielten opiskelun kannalta tehokkaita työtapoja kuten pari- ja pienryhmäkeskustelua sekä oppi- ja sanakirjaa, ymmärtää sinnikkään harjoittelun merkityksen ja osaa arvioida omaa työskentelyään.

Luokat 7-9 (A1- ja A2-venäjä)

VUOSILUOKAT 7–9

Vuosiluokilla 7–9 venäjän kielen opetus laajenee kehittämään oppilaan kielitaitoa vaativampiin sosiaalisiin tilanteisiin. Lisäksi opetetaan harrastuksiin, palveluihin ja julkisen elämään liittyviä asioita. Kirjoitetun kielen osuus kasvaa. Oppilaan taito toimia venäläisen kulttuurin edellyttämällä tavalla kehittyy sekä kielenopiskelustrategiat lisääntyvät.

Tavoitteet

Kielitaito

Oppilas oppii

- ymmärtämään kouluikäisen nuoren elämään liittyvää sekä yleis- tai asiatietoa sisältävää selkeää yleiskielistä puhetta ja tekstiä
- selviytymään yksinkertaisista sosiaalisista kohtaamisista ja tavallisista palvelutilanteista ja kuvailemaan lähipiiriään
- kirjoittamaan suppeita viestejä ja luettelomaisia kuvauksia hyvin tutuista aiheista

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- tuntemaan venäläistä kulttuuria ja ymmärtämään sitä omaa kulttuuritaustaansa vasten
- viestimään ja toimimaan venäläisessä kulttuurissa hyväksyttävällä tavalla tavanomaisissa arkipäivän tilanteissa
- tiedostamaan arvojen kulttuurisidonnaisuuden

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii

- käyttämään erilaisia kielen opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja ja opiskelustrategioita ja käyttämään hyväksi äidinkielessä ja muissa kielissä oppimaansa
- hyödyntämään tieto- ja viestintätekniikkaa tiedonhankinnassa ja viestinnässä

- tekemään pienimuotoisia projektitöitä itsenäisesti tai ryhmässä
- arvioimaan omaa työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa tavoitteisiin sekä tarvittaessa muuttamaan työskentelytapojaan

Sisällöt

LK	TEEMAT	KOMMUNIKAATIO-TILANTEET	RAKENTEET	OPETETTAVAT TAIDOT
7	-kirjeen kirjoitus -venäläinen koulu -suomalainen koulu -arkielämä ja kotityöt	-keskustelut koulusta -keskustelut koti-töistä -asunnon esittely -kotiasioista keskustelu	-substantiivien monikon ja adjektiivien taiputus -refleksiiviverbit -adverbien muodostus -relatiivilause -konditionaali	-viestiä ja toimia kohdekulttuurin hyväksymällä tavalla -viestin sisällön päättely tilannevihjeisiin perustuen -kirjeen laatiminen -vuorovaikutus-tilanteessa saadun palautteen hyödyntäminen -arkijutustelut
8	-liikenne ja matkat -luonto ja loma -vapaa-ajan vietto -muoti -terveys ja hyvinvointi -tiedotusvälineet	-keskustelut lomamatkoista, vapaa-ajan vietosta, muodista -kellonajat -keskustelut liikennevälineessä	-vuosiluvut -sanamuodostus -etuliitteiset liikeverbit -indefiniittiset pronominit -komparatiivi ja superlatiivi -sivulauseet -sanajärjestys	-viestin sisällön päättely kielivihjeisiin perustuen -kuvaus -ihasteleminen -puuttuvan kielitaidon kompensointi likimääräisellä ilmaisulla -oman kielitaidon tarkkailu
9	-nuorten elämä -ammatinvalinta -luonnonsuojelu -julkiset palvelut -työ ja elinkeinoelämä -kestävä kehitys	-mielipiteen ilmaisut -neuvominen -suostuttelu: suostuminen ja kieltäytyminen	-partisiipit ja gerundit -interrogatiivi -pronomien taiputus -passiivi	-ruokapöytä-keskustelut -venäläisen ruoan valmistus -sanaston oppimis-strategiat -keskustelu-strategiat: puheenvuoron

				ottaminen, ylläpito, palautteen antaminen
--	--	--	--	--

Arviointi

PÄÄTTÖARVIOINNIN KRITTEERIT ARVOSANALLE 8

Kielitaito

Kielen osaamisen taso 9. luokan päättyessä kielitaidon tasojen kuvausasteikon mukaan:

kuullun ymmärtämisessä	puhumisessa	tekstin ymmärtämisessä	kirjoittamisessa
A2.2 kehittyvä peruskielitaito	A2.1 peruskielitaidon alkuvaihe	A2.2 kehittyvä peruskielitaito	A2.1 peruskielitaidon alkuvaihe

Kulttuuritaidot

Oppilas tuntee venäläistä elämänmuotoa ja Venäjän historiaa.

Opiskelustrategiat

Oppilas käyttää säännöllisesti kielten opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja ja on oivaltanut kielenopiskelussa välttämättömän sinnikkään viestinnällisen harjoittelun merkityksen.

Oppilaan arviointi perustuu kaikkiin edellä esitettyihin oppilaan kieli-, kulttuuri- ja opiskelutaitoihin. Opettaja arvioi oppilaan numerolla. Lisäksi arvioinnin osa on itsearviointi.

Vapaaehtoinen venäjä (A2, B2)

Vapaaehtoinen A2-kieli: venäjä

Viidenneltä luokalta alkava vapaaehtoinen kieli

Joensuun normaalikoulu pyrkii takaamaan oppilailleen mahdollisimman laajat venäjän kielen taidot ja tarjoaa venäjää myös vapaaehtoisena kielenä. Viidenneltä luokalta aloitetun vapaaehtoisen kielen opiskelu jatkuu peruskoulun loppuun samoin kuin ensimmäiseltä luokalta aloitetun kielen opiskelun. Opiskelun tärkein tavoite on suullinen kielitaito ja työtavat ovat oppilaskeskeisiä. Runsaasti rakenteita sisältävänä kielenä venäjän opiskelu vaatii sinnikkyyttä, jota pidetään yllä järjestämällä kannustavaa toimintaa, kuten motivoivia Venäjä-iltoja, yökouluja ja Sortavalan matkoja.

Tavoitteet

Viidenneltä luokalta alkavan vapaaehtoisen kielen tavoitteet vastaavat pakollisen kielen tavoitteita siten, että pakollisen A1-kielen luokkien 1-3 aines opiskellaan viidennellä luokalla ja luokkien 4-6 aines opiskellaan 6. luokalla. Luokilla 7-9 opetussuunnitelma on sama.

Vapaaehtoinen B2-kieli: venäjä

Kahdeksannelta luokalta alkava vapaaehtoinen kieli

Itäsuomalaisena harjoittelukouluna Joensuun normaalikoulu tarjoaa venäjän kielen opiskelumahdollisuutta kahdeksannelta luokalta, jolloin kieli on vapaaehtoinen. Kahdeksannen ja yhdeksannen luokan neljän vuosiviikkotunnin kurssi keskittyy puheviestintään tavanomaisimmissa arkipäivän tilanteissa ja on johdantona kielen opinnoille sekä yleissivistävässä että ammatillisessa toisen asteen koulutuksessa.

Tavoitteet (8-9)

Kielitaito

Oppilas oppii

- kommunikoidaan puhekumppanin tukemana henkilökohtaisia perustietoja käsittelevissä ja välittömiin tarpeisiin liittyvissä puhetilanteissa
- ymmärtämään helposti ennakoitavia arkielämään liittyviä kysymyksiä, ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja
- lukemaan arkielämään liittyviä ennakoitavissa olevia yksinkertaisia viestejä
- kirjoittamaan kortteja, sähköpostiviestejä, muistilappuja ja muita hyvin suppeita viestejä sekä joitakin perustietoja itsestään ja lähipiiristään

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii

- tuntemaan ja ymmärtämään suomalaista ja venäläistä kulttuuria ja tutustumaan niiden välisiin keskeisiin yhtäläisyyksiin ja eroihin

Sisällöt

LK	TEEMAT	KOMMUNIKAATIO -TILANTEET	RAKENTEET	OPITTAVAT TAIDOT
8	-tutustuminen -itsestä kertominen, perhe-asuminen -lähiympäristö -venäläiset laulut -yleistietoa	-tervehtiminen, tutustuminen, kuulumisten kysely, -vierailu -kahvilassa asiominen	-sukukäsitys -verbien preesens- ja preterititaivutus -nominatiivi, prepositionaali, akkusatiivi	-puhumisrohkeus -aktiivisuus ja yhteistoiminta -kuuntelu ja asiayhteydestä ymmärtäminen,

	venäläisestä kulttuurista	-oman perheen esittely -venäläinen tapa kulttuuri	-monikon nominatiivi -perusluvut -adjektiivien sukupäätteet	sisältöjen arvaaminen -uuden kirjaimiston hahmottaminen -oman kielenkäytön tarkkailu -kirjallisten apuneuvojen käyttö
9	-vapaa-aika -matkustaminen -tulevaisuuden suunnitelmat	-ostoksilla käynti -kielitaidosta keskusteleminen -onnittelut ja maljapuheet -ruokailutilanne -tien neuvominen ja lipunosto -harrastuksista keskusteleminen	-datiivi, genetiivi, ja instrumentaali -järjestysluvut -aspektit -futuuri -demonstratiivi- pronominit	-tekstin tai puheen pääasioiden tunnistaminen -rajatun tiedon etsiminen tekstistä tai puheesta -omien viestin suunnittelu -puheiden pito -pienien viestien kirjoitus -muissa kielissä hankittujen tietojen, taitojen ja strategioiden hyödyntäminen -itsearviointi

Arviointi

Arviointi perustuu taitotasoasteikon kriteereihin, kulttuuritietojen hallintaan, viestintä- ja oppimisstrategioiden hallintaan sekä itsearviointiin ja se annetaan numeerisena 4–10.

Arvosanan 8 saaneiden oppilaiden taidot vastaavat 9. luokan päättyessä taitotasoasteikossa vähintään:

kuullun ymmärtämisessä	puhumisessa	tekstin ymmärtämisessä	kirjoittamisessa
A2.2 kehittyvä peruskielitaito	A2.1 peruskielitaidon alkuvaihe	A2.2 kehittyvä peruskielitaito	A2.1 peruskielitaidon alkuvaihe